

บทที่ 4

ผลการวิเคราะห์ข้อมูล

การวิจัยครั้งนี้มีจุดมุ่งหมายเพื่อศึกษาปัญหากระบวนการนิเทศการศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษานครสวรรค์ เขต 3 และหาแนวทางการพัฒนาคุณภาพกระบวนการนิเทศการศึกษาให้ดีขึ้น ดังนั้นในการนำเสนอผลการวิเคราะห์ข้อมูลจึงจำแนกออกเป็น 2 ขั้นตอน ตามจุดมุ่งหมายของการวิจัยดังนี้

ขั้นตอนที่ 1 ผลการวิเคราะห์ปัญหาการปฏิบัติงานตามกระบวนการนิเทศการศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษานครสวรรค์ เขต 3

1.1 การวิเคราะห์ข้อมูลสถานภาพของผู้ตอบแบบสอบถาม

1.2 การวิเคราะห์ข้อมูลเกี่ยวกับปัญหาการดำเนินงานตามกระบวนการนิเทศการศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษานครสวรรค์ เขต 3

ขั้นตอนที่ 2 ผลการวิเคราะห์และการนำเสนอแนวทางการพัฒนากระบวนการนิเทศการศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษานครสวรรค์ เขต 3

ขั้นตอนที่ 1 ผลการวิเคราะห์ปัญหาการปฏิบัติงานตามกระบวนการนิเทศการศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษานครสวรรค์ เขต 3

การศึกษาปัญหาการดำเนินงานตามกระบวนการนิเทศการศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษานครสวรรค์ เขต 3 ปรากฏผลดังตาราง 4.1 - 4.7

ตอนที่ 1.1 การวิเคราะห์ข้อมูลสถานภาพของผู้ตอบแบบสอบถาม จากการวิเคราะห์ข้อมูลสถานภาพของผู้ตอบแบบสอบถามด้วยสถิติร้อยละ ปรากฏผลดังตาราง 4.1

ตารางที่ 4.1 (ต่อ)

สถานภาพผู้ตอบแบบสอบถาม	จำนวน	ร้อยละ
ระดับการศึกษา		
ต่ำกว่าปริญญาตรี	-	-
ปริญญาตรี	50	30.67
ปริญญาโท	113	69.33
ปริญญาเอก	-	-
รวม	163	100

จากตารางที่ 4.1 พบว่า กลุ่มตัวอย่างประกอบด้วย ศึกษานิเทศก์และผู้บริหารโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษานครสวรรค์ เขต 3 จำนวน 163 คน เป็นศึกษานิเทศก์จำนวน 11 คน คิดเป็นร้อยละ 6.75 ผู้บริหารโรงเรียน จำนวน 152 คน คิดเป็นร้อยละ 93.25 เป็นเพศชายจำนวน 134 คน คิดเป็นร้อยละ 82.21 เพศหญิงจำนวน 29 คน คิดเป็นร้อยละ 17.79 อายุมากกว่า 51 ปี จำนวน 69 คน คิดเป็นร้อยละ 42.33 อายุ 46-50 ปี จำนวน 57 คน คิดเป็นร้อยละ 34.97 อายุ 41-45 ปี จำนวน 25 คน คิดเป็นร้อยละ 15.34 อายุ 36-40 ปี จำนวน 9 คน คิดเป็นร้อยละ 5.52 อายุ 31-35 ปี จำนวน 3 คน คิดเป็นร้อยละ 1.84 ประสบการณ์ทำงาน 21 ปีขึ้นไป จำนวน 94 คน คิดเป็นร้อยละ 57.67 ประสบการณ์ทำงาน 11-15 ปี จำนวน 21 คน คิดเป็นร้อยละ 12.88 ประสบการณ์ทำงาน 16-20 ปี จำนวน 20 คน คิดเป็นร้อยละ 12.27 ประสบการณ์ทำงาน 6-10 ปี จำนวน 17 คน คิดเป็นร้อยละ 10.43 ประสบการณ์ทำงาน 1-5 ปี จำนวน 11 คน คิดเป็นร้อยละ 6.75 ระดับการศึกษาปริญญาโท จำนวน 113 คน คิดเป็นร้อยละ 69.33 ระดับการศึกษาปริญญาตรี จำนวน 50 คน คิดเป็นร้อยละ 30.67

ตอนที่ 1.2 ผลการวิเคราะห์ข้อมูลปัญหาการปฏิบัติงานตามกระบวนการนิเทศการศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษานครสวรรค์ เขต 3

จากการวิเคราะห์ข้อมูลปัญหาการปฏิบัติงานตามกระบวนการนิเทศการศึกษา ด้วยสถิติพื้นฐาน \bar{X} และ S. D. ปรากฏผลดังตารางที่ 4.2

ตารางที่ 4.2 แสดงค่าคะแนนเฉลี่ย ค่าความเบี่ยงเบนมาตรฐาน ปัญหาการปฏิบัติงานตามกระบวนการนิเทศการศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษานครสวรรค์ เขต 3 ตามทัศนะของศึกษานิเทศก์ และผู้บริหารโรงเรียน จำแนกเป็นรายด้านและโดยรวม

ชั้น ที่	ปัญหาการปฏิบัติงานตามกระบวนการ นิเทศการศึกษา	\bar{X}	S. D.	อันดับ ปัญหา	ระดับ ปัญหา
1	ศึกษาสภาพปัจจุบัน ปัญหาและความต้องการ	3.33	.85	4	ปานกลาง
2	การวางแผนการนิเทศการศึกษา	3.24	.90	5	ปานกลาง
3	การสร้างสื่อ และเครื่องมือ	3.44	.80	1	ปานกลาง
4	การปฏิบัติการนิเทศการศึกษา	3.35	.78	3	ปานกลาง
5	การประเมินและการรายงานผล	3.38	.79	2	ปานกลาง
รวมเฉลี่ย		3.35	.82	-	ปานกลาง

จากตารางที่ 4.2 พบว่า ปัญหาการปฏิบัติงานตามกระบวนการนิเทศการศึกษาของศึกษานิเทศก์ และผู้บริหารโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษานครสวรรค์ เขต 3 โดยรวมอยู่ในระดับปานกลาง ($\bar{X}=3.35$) และเมื่อพิจารณาเป็นรายชั้นตอน พบว่า ชั้นตอนที่มมีปัญหาการปฏิบัติงานตามกระบวนการนิเทศอันอับสูงสุด คือ ชั้นตอนการสร้างสื่อ และเครื่องมือ ซึ่งมีปัญหาอยู่ในระดับปานกลาง($\bar{X}=3.44$) อันดับรองลงมาได้แก่ชั้นตอนการประเมินและรายงานผล ซึ่งมีปัญหาอยู่ในระดับปานกลาง($\bar{X}=3.38$) ชั้นตอนที่มปัญหาอยู่ในอันดับ 3 คือ การปฏิบัติการนิเทศการศึกษา ซึ่งมีปัญหาอยู่ในระดับปานกลาง ($\bar{X}=3.35$)

ตารางที่ 4.3 แสดงค่าคะแนนเฉลี่ย ค่าความเบี่ยงเบนมาตรฐาน ในขั้นตอนการศึกษาสภาพปัจจุบัน ปัญหาและความต้องการเป็นรายชื่อตามทัศนคติของ คีษานินเทศก์ ผู้บริหารโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษานครสวรรค์เขต 3

ข้อ ที่	ปัญหาการปฏิบัติงานตามกระบวนการ นิเทศการศึกษา	\bar{X}	S. D.	อันดับ ปัญหา	ระดับ ปัญหา
1	การตั้งคณะทำงานเพื่อศึกษาสภาพปัจจุบัน ปัญหา และความต้องการขององค์กร	3.13	.91	7	ปานกลาง
2	นำผลการศึกษาวิเคราะห์ข้อมูลมาจัดลำดับ ความสำคัญของปัญหาและความต้องการอย่างเป็น ระบบ	3.33	.80	5	ปานกลาง
3	การจัดเก็บและตรวจสอบข้อมูลที่ถูกต้องรวดเร็ว และทันสมัย	3.37	.83	3	ปานกลาง
4	การกำหนดนโยบายในการจัดการนิเทศการศึกษา	3.25	.85	6	ปานกลาง
5	การเสนอทางเลือกในการแก้ปัญหาและการ ประเมินทางเลือกเพื่อนำไปใช้ในการวางแผน นิเทศการศึกษา	3.38	.79	2	ปานกลาง
6	บุคลากรทุกคนในองค์กรมีส่วนร่วมในการ วิเคราะห์สภาพปัญหาและความต้องการของ องค์กร	3.48	.88	1	ปานกลาง
7	ประชุมเพื่อศึกษาและวิเคราะห์ข้อมูลสภาพปัจจุบัน ปัญหาและความต้องการขององค์กรอย่างต่อเนื่อง และเป็นระบบ	3.36	.87	4	ปานกลาง
รวมเฉลี่ย		3.33	.85	-	ปานกลาง

จากตาราง 4.3 พบว่า ปัญหาการปฏิบัติงานตามกระบวนการนิเทศการศึกษา ในขั้นตอน การศึกษาสภาพปัจจุบัน ปัญหาและความต้องการ ของคีษานินเทศก์และผู้บริหารโรงเรียน สังกัดสำนักงาน เขตพื้นที่การศึกษานครสวรรค์ เขต 3 โดยรวมอยู่ในระดับปานกลาง ($\bar{X} = 3.33$) เมื่อพิจารณา เป็นรายชื่อ พบว่า ข้อที่มีปัญหาการปฏิบัติงานตามกระบวนการนิเทศอันดับสูงสุด คือข้อ 6 บุคลากรทุกคนในองค์กรมีส่วนร่วมในการวิเคราะห์สภาพปัญหาและความต้องการขององค์กร ซึ่งมี ปัญหาอยู่ในระดับปานกลาง ($\bar{X} = 3.48$) อันดับรองลงมา ได้แก่ ข้อ 5 การเสนอทางเลือก

ในการแก้ปัญหาและการประเมินทางเลือก เพื่อนำไปใช้ในการวางแผนนิเทศการศึกษา ซึ่งมีปัญหาอยู่ในระดับปานกลาง ($\bar{X}=3.38$) ข้อที่มีปัญหาอยู่ในอันดับ 3 คือ ข้อ 3 การจัดเก็บและตรวจสอบข้อมูลที่ต้องรวดเร็วและทันสมัย ซึ่งมีปัญหาอยู่ในระดับปานกลาง ($\bar{X}=3.37$)

ตารางที่ 4.4 แสดงค่าคะแนนเฉลี่ย ค่าความเบี่ยงเบนมาตรฐาน ในขั้นตอนการวางแผนการนิเทศการศึกษา เป็นรายชื่อ ตามทัศนะของ คีษานนิเทศก์ และผู้บริหารโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษานครสวรรค์เขต 3

ข้อที่	ปัญหาการปฏิบัติงานตามกระบวนการนิเทศการศึกษา	\bar{X}	S. D.	อันดับปัญหา	ระดับปัญหา
1	การแต่งตั้งคณะทำงานในการวางแผนการนิเทศการศึกษา	3.19	.98	5	ปานกลาง
2	การกำหนดนโยบายและวัตถุประสงค์ของการนิเทศการศึกษาจากปัญหาและความต้องการที่เกิดขึ้นภายในองค์กร	3.30	.83	3	ปานกลาง
3	วางแผนการนิเทศการศึกษาได้สอดคล้องกับนโยบายของหน่วยงานระดับสูงขึ้นไป	3.29	.80	4	ปานกลาง
4	จัดทำโครงการนิเทศการศึกษาภายในองค์กรได้อย่างชัดเจนตลอดปีการศึกษา	3.12	.95	8	ปานกลาง
5	องค์กรได้มีการประสานงานด้านการวางแผนกับบุคลากรและหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง	3.36	.79	1	ปานกลาง
6	จัดทำปฏิทินการปฏิบัติการนิเทศการศึกษาในรูปตารางรายสัปดาห์	3.18	.90	6	ปานกลาง
7	ได้ชี้แจงนโยบาย วัตถุประสงค์และเป้าหมายการนิเทศการศึกษาให้แก่บุคลากรในองค์กรทราบทุกคน	3.15	.96	7	ปานกลาง
8	บุคลากรในองค์กรมีส่วนร่วมในการวางแผนเพื่อดำเนินการนิเทศในองค์กรทุกครั้ง	3.34	.92	2	ปานกลาง
รวมเฉลี่ย		3.24	.90	-	ปานกลาง

จากตาราง 4.4 พบว่า ปัญหาการปฏิบัติงานตามกระบวนการนิเทศการศึกษา ในขั้นตอนการวางแผนการนิเทศการศึกษา ของศึกษานิเทศก์ และผู้บริหาร โรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษานครสวรรค์ เขต 3 โดยรวมอยู่ในระดับปานกลาง ($\bar{X} = 3.24$) เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อพบว่า ข้อที่มีปัญหาการปฏิบัติงานตามกระบวนการนิเทศอันดับสูงสุดคือข้อ 5 องค์กรได้มีการประสานงานด้านการวางแผนกับบุคลากรและหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง ซึ่งมีปัญหาอยู่ในระดับ ปานกลาง ($\bar{X} = 3.36$) อันดับรองลงมาได้แก่ ข้อ 8 บุคลากรในองค์กรมีส่วนร่วมในการวางแผนเพื่อดำเนินการนิเทศในองค์กรทุกครั้ง ซึ่งมีปัญหาอยู่ในระดับปานกลาง ($\bar{X} = 3.34$) ข้อที่มีปัญหาอยู่ในอันดับ 3 คือ ข้อ 2 การกำหนดนโยบายและวัตถุประสงค์ของการนิเทศการศึกษาจากปัญหาและความต้องการที่เกิดขึ้นภายในองค์กร ซึ่งมีปัญหาอยู่ในระดับปานกลาง ($\bar{X} = 3.30$)

มหาวิทยาลัยราชภัฏนครสวรรค์
Nakhon Sawan Rajabhat University

ตารางที่ 4.5 แสดงค่าคะแนนเฉลี่ย ค่าความเบี่ยงเบนมาตรฐาน ในขั้นตอนการสร้างสื่อและเครื่องมือการนิเทศ เป็นรายชื่อ ตามทัศนะของ คีษานินเทศก์ และผู้บริหารโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษานครสวรรค์เขต 3

ข้อ ที่	ปัญหาการปฏิบัติงานตามกระบวนการ นิเทศการศึกษา	\bar{X}	S. D.	อันดับ ปัญหา	ระดับ ปัญหา
1	บุคลากรมีความรู้และทักษะในการสร้างสื่อ เครื่องมือในการนิเทศการศึกษา	3.43	.80	6	ปานกลาง
2	มีการกระตุ้นให้บุคลากรสร้างสื่อและเครื่องมือเพื่อ ใช้นิเทศการศึกษา	3.56	.74	1	มาก
3	ในองค์กรมีงบประมาณสนับสนุนในการสร้างสื่อ และเครื่องมือในการนิเทศการศึกษา	3.45	.97	4	ปานกลาง
4	ก่อนนำสื่อและเครื่องมือไปใช้ในการนิเทศ การศึกษามีการทดลองใช้เพื่อหาข้อบกพร่องของ สื่อและเครื่องมือเสมอ	3.47	.88	3	ปานกลาง
5	มีสื่อและเครื่องมือในการนิเทศการศึกษาที่มี ประสิทธิภาพใช้งานได้ดี	3.52	.79	2	มาก
6	มีเอกสารตำราและคู่มือประกอบการในการ สร้างสื่อและเครื่องมือในการนิเทศการศึกษา	3.36	.77	9	ปานกลาง
7	ระบบการจัดเก็บสื่อและเครื่องมือในการนิเทศ การศึกษายเป็นระบบและง่ายต่อการนำมาใช้	3.44	.68	5	ปานกลาง
8	มีการอบรม สัมมนาให้ความรู้ในการสร้างสื่อ เครื่องมือ การนิเทศการศึกษาอย่างต่อเนื่อง	3.40	.81	7	ปานกลาง
9	มีการประเมินผลการสร้างสื่อและเครื่องมือในการ นิเทศการศึกษา เพื่อการปรับปรุงพัฒนาอย่าง ต่อเนื่อง	3.38	.78	8	ปานกลาง
10	จัดทำสื่อและเครื่องมือนิเทศที่เหมาะสมและ เพียงพอ	3.36	.81	10	ปานกลาง
รวมเฉลี่ย		3.44	.80	-	ปานกลาง

จากตาราง 4.5 พบว่า ปัญหาการปฏิบัติงานตามกระบวนการนิเทศการศึกษา ในขั้นตอนการสร้างสื่อและเครื่องมือการนิเทศของศึกษานิเทศก์ และผู้บริหารโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษานครสวรรค์ เขต 3 โดยรวมอยู่ในระดับปานกลาง ($\bar{X} = 3.44$) เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อพบว่า ข้อที่มีปัญหาการปฏิบัติงานตามกระบวนการนิเทศอันดับสูงสุด คือ ข้อ 2 มีการกระตุ้นให้บุคลากรสร้างสื่อและเครื่องมือ เพื่อใช้นิเทศการศึกษา ซึ่งมีปัญหาอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 3.56$) อันดับรองลงมาได้แก่ ข้อ 5 มีสื่อและเครื่องมือในการนิเทศการศึกษาที่มีประสิทธิภาพใช้งานได้ดี ซึ่งมีปัญหาอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 3.52$) ข้อที่มีปัญหาอยู่ในอันดับ 3 คือ ข้อ 4 ก่อนนำสื่อและเครื่องมือไปใช้ในการนิเทศการศึกษามีการทดลองใช้เพื่อหาข้อบกพร่องของสื่อและเครื่องมือเสมอ ซึ่งมีปัญหาอยู่ในระดับปานกลาง ($\bar{X} = 3.47$)

มหาวิทยาลัยราชภัฏนครสวรรค์
Nakhon Sawan Rajabhat University

ตารางที่ 4.6 แสดงค่าคะแนนเฉลี่ย ค่าความเบี่ยงเบนมาตรฐาน ในขั้นตอนการปฏิบัติกรนิเทศ การศึกษาเป็นรายข้อ ตามทัศนะของ ศึกษานิเทศก์ และผู้บริหารโรงเรียน สังกัด สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษานครสวรรค์เขต 3

ข้อ ที่	ปัญหาการปฏิบัติงานตามกระบวนการ นิเทศการศึกษา	\bar{X}	S. D.	อันดับ ปัญหา	ระดับ ปัญหา
1	จัดประชุม อบรม เพื่อให้บุคลากรได้รับความรู้และ วิทยาการใหม่ ๆ เกี่ยวกับการนิเทศการศึกษา	3.13	.81	16	ปานกลาง
2	ปฏิบัติกรนิเทศตาม โครงการที่กำหนดทุกขั้นตอน	3.35	.76	11	ปานกลาง
3	ปฏิบัติกรนิเทศได้สอดคล้องกับสภาพปัจจุบัน ปัญหา และความต้องการของผู้รับการนิเทศ	3.41	.66	5	ปานกลาง
4	จัดประชุมชี้แจงการดำเนินงานตามโครงการนิเทศ การศึกษาก่อนการปฏิบัติจริง	3.22	.70	14	ปานกลาง
5	การประชุมสัมมนาเพื่อแลกเปลี่ยนความคิดเห็น และประสบการณ์ในการปฏิบัติงานนิเทศ	3.29	.70	12	ปานกลาง
6	ผู้นิเทศมีความรู้ ความเข้าใจ และมีทักษะในการ ปฏิบัติกรนิเทศ	3.23	.81	13	ปานกลาง
7	ผู้นิเทศเตรียมการก่อนปฏิบัติกรนิเทศเสมอ	3.17	.84	15	ปานกลาง
8	กรนิเทศเป็นไปตามตารางปฏิทินที่กำหนดไว้	3.36	.88	9	ปานกลาง
9	การประสานงานกับหน่วยงานอื่นและผู้เกี่ยวข้อง ในการปฏิบัติกรนิเทศ	3.39	.79	7	ปานกลาง
10	ใช้หลักการนิเทศในการปฏิบัติกรนิเทศเพื่อพัฒนา งาน ประสานความสัมพันธ์ สร้างขวัญและกำลังใจ	3.37	.82	8	ปานกลาง
11	ปฏิบัติกรนิเทศได้อย่างต่อเนื่องและสม่ำเสมอ	3.42	.91	4	ปานกลาง
12	ผู้ปฏิบัติกรนิเทศได้นำเอานวัตกรรม เทคนิคและ วิธีการใหม่ ๆ มาใช้ในการนิเทศ	3.43	.78	3	ปานกลาง
13	การบันทึกการปฏิบัติกรนิเทศอย่างต่อเนื่อง	3.36	.74	10	ปานกลาง
14	ผู้รับการนิเทศมีความกระตือรือร้นที่จะพัฒนา ตนเองหลังจากได้รับการนิเทศ	3.50	.76	1	ปานกลาง
15	การประเมินความก้าวหน้าในการปฏิบัติกรนิเทศ	3.40	.71	6	ปานกลาง

ตารางที่ 4.6 (ต่อ)

ข้อ ที่	ปัญหาการปฏิบัติงานตามกระบวนการ นิเทศการศึกษา	\bar{X}	S. D.	อันดับ ปัญหา	ระดับ ปัญหา
16	นำข้อมูลที่ได้มาวิเคราะห์เพื่อสรุปผลการปฏิบัติงาน งานนิเทศ	3.44	.79	2	ปานกลาง
เฉลี่ยรวม		3.35	.78	-	ปานกลาง

จากตาราง 4.6 พบว่า ปัญหาการปฏิบัติงานตามกระบวนการนิเทศการศึกษา ในขั้นตอนการปฏิบัติการนิเทศการศึกษา ของศึกษานิเทศก์ และผู้บริหารโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษานครสวรรค์ เขต 3 โดยรวมอยู่ในระดับปานกลาง ($\bar{X}=3.35$) เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่า ข้อที่มีปัญหาการปฏิบัติงานตามกระบวนการนิเทศอันดับสูงสุด คือ ข้อ 14 ผู้รับการนิเทศมีความกระตือรือร้นที่จะพัฒนาตนเองหลังจากได้รับการนิเทศ ซึ่งมีปัญหาอยู่ในระดับปานกลาง ($\bar{X}=3.50$) อันดับรองลงมาได้แก่ ข้อ 16 นำข้อมูลที่ได้มาวิเคราะห์เพื่อสรุปผลการปฏิบัติงานนิเทศ ซึ่งมีปัญหาอยู่ในระดับปานกลาง ($\bar{X}=3.44$) ข้อที่มีปัญหาอยู่ในอันดับ 3 คือ ข้อ 12 ผู้ปฏิบัติการนิเทศได้นำเอานวัตกรรม เทคนิคและวิธีการใหม่ ๆ มาใช้ในการนิเทศซึ่งมีปัญหาอยู่ในระดับปานกลาง ($\bar{X}=3.43$)

ตารางที่ 4.7 แสดงค่าคะแนนเฉลี่ย ค่าความเบี่ยงเบนมาตรฐาน ในขั้นตอนการประเมินผลและ รายงานผล เป็นรายชื่อตามทัศนะของ คีษานิเทศก์ ผู้บริหารโรงเรียน สังกัด สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษานครสวรรค์ เขต 3

ข้อ ที่	ปัญหาการปฏิบัติงานตามกระบวนการ นิเทศการศึกษา	\bar{X}	S. D.	อันดับ ปัญหา	ระดับ ปัญหา
1	ประชุมเพื่อวางแผน กำหนดแนวทางและเกณฑ์ การประเมินผลการนิเทศ	3.25	.81	11	ปานกลาง
2	บุคลากรที่มีความรู้ ความสามารถ และทักษะใน การประเมินผลการนิเทศ	3.31	.73	10	ปานกลาง
3	เครื่องมือที่ใช้ในการประเมินผลการนิเทศได้ มาตรฐาน	3.51	.73	1	มาก
4	บุคลากรในองค์กรได้มีส่วนร่วมในการประเมินผล การนิเทศ	3.44	.74	3	ปานกลาง
5	ได้ชี้แจงผลการประเมินการนิเทศให้กับบุคลากร ภายในองค์กรทราบ	3.36	.86	7	ปานกลาง
6	ผู้นิเทศได้สรุปผล บันทึกผลและเสนอแนะผลการ นิเทศเป็นลายลักษณ์อักษรแจ้งให้ผู้รับการนิเทศทราบ	3.34	.89	8	ปานกลาง
7	ได้รายงานผลการประเมินให้ผู้บังคับบัญชาและ ผู้เกี่ยวข้องอื่นทราบ	3.40	.82	5	ปานกลาง
8	มีการวิเคราะห์ อภิปรายผลเพื่อประมวลปัญหาและ อุปสรรคที่เกิดขึ้น	3.33	.79	9	ปานกลาง
9	การประเมินผลการนิเทศอย่างต่อเนื่องและ สม่ำเสมอ	3.43	.80	4	ปานกลาง
10	นำผลการประเมินเข้าที่ประชุมเพื่อวิเคราะห์และ หาแนวทางในการพัฒนาการนิเทศครั้งต่อไป	3.38	.81	6	ปานกลาง
11	จัดเก็บผลการประเมินการนิเทศไว้เป็นข้อสนเทศ อย่างมีระบบ	3.45	.73	2	ปานกลาง
รวมเฉลี่ย		3.38	.79	-	ปานกลาง

จากตาราง 4.7 พบว่า ปัญหาการปฏิบัติงานตามกระบวนการนิเทศการศึกษา ในขั้นตอนการประเมินผลและรายงานผลการนิเทศการศึกษา ของศึกษานิเทศก์ และผู้บริหารโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษานครสวรรค์ เขต 3 โดยรวมอยู่ในระดับปานกลาง ($\bar{X}=3.38$) เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่า ข้อที่มีปัญหาการปฏิบัติงานตามกระบวนการนิเทศอันดับสูงสุด คือข้อ 3 เครื่องมือที่ใช้ในการประเมินผลการนิเทศได้มาตรฐาน ซึ่งมีปัญหาอยู่ในระดับมาก ($\bar{X}=3.51$) อันดับรองลงมา ได้แก่ ข้อ 11 จัดเก็บผลการประเมินการนิเทศไว้เป็นข้อสนเทศอย่างมีระบบ ซึ่งมีปัญหาอยู่ในระดับปานกลาง ($\bar{X}=3.45$) ข้อที่มีปัญหาอยู่ในอันดับ 3 คือ ข้อ 4 บุคลากรในองค์กรได้มีส่วนร่วมในการประเมินผลการนิเทศ ซึ่งมีปัญหาอยู่ในระดับปานกลาง ($\bar{X}=3.44$)

ขั้นตอนที่ 2 การเสนอแนวทางการพัฒนากระบวนการนิเทศการศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษานครสวรรค์ เขต 3

การนำเสนอแนวทางการพัฒนากระบวนการนิเทศการศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษานครสวรรค์ เขต 3 ผู้วิจัยได้นำประเด็นที่เป็นปัญหาที่มีปัญหาอันดับมากที่สุด 3 ข้อ ในเนื้อหา 5 ขั้นตอน มาจัดประชุมสนทนากลุ่มจากผู้เชี่ยวชาญ 7 คน ในวันที่ 14 ธันวาคม 2550 ณ ห้องประชุมสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษานครสวรรค์ เขต 3 ผู้เชี่ยวชาญได้เสนอแนวคิดในการแก้ปัญหาตามกระบวนการนิเทศการศึกษาดังนี้

การศึกษาสภาพปัจจุบัน ปัญหาและความต้องการ

ประเด็นปัญหา

1. ในการนิเทศการศึกษาในองค์กรนั้นบุคลากรไม่ได้มีส่วนร่วมทุกคนในการวิเคราะห์ปัญหาและความต้องการในการนิเทศ

สาเหตุของปัญหา

1. การแต่งตั้งคณะกรรมการไม่ครอบคลุม
2. บุคลากรในองค์กรไม่ตระหนักและไม่เห็นความสำคัญของการศึกษาสภาพปัจจุบัน

ปัญหาและความต้องการ

3. บุคลากรในองค์กรขาดความรู้ความเข้าใจในเรื่องการนิเทศการศึกษา
4. บุคลากรมีภารกิจอื่นมากไม่มีเวลาในการศึกษาสภาพปัจจุบันปัญหาและความต้องการ

แนวทางการพัฒนา

1. แต่งตั้งบุคลากรให้เหมาะสมกับความสามารถและภารกิจงานที่รับผิดชอบ
2. ประชุมชี้แจงให้บุคลากรในองค์กรตระหนักและเห็นความสำคัญของการศึกษาสภาพปัจจุบันปัญหาและความต้องการ
3. กำหนดนโยบายและมีมาตรการที่ชัดเจน

4. ควรจัดอบรมสัมมนาบุคลากรในองค์กรให้มีความรู้ความเข้าใจและเกิดทักษะในเรื่อง การศึกษาสภาพปัจจุบันปัญหาและความต้องการ

5. ควรลดภาระงานอื่นๆที่ไม่เกี่ยวข้องกับการศึกษาให้น้อยลง

ประเด็นปัญหา

2. การเสนอทางเลือกในการแก้ปัญหาและการประเมินทางเลือกเพื่อนำไปใช้ในการวางแผนการนิเทศ

สาเหตุของปัญหา

1. ไม่ได้มีการสำรวจสภาพปัจจุบันปัญหาและความต้องการ

2. ขาดการวางแผนในการนิเทศการศึกษา

3. การเสนอทางที่ใช้แก้ปัญหามีน้อยไม่หลากหลาย

แนวทางการพัฒนา

1. สำรวจสภาพปัจจุบันปัญหาและความต้องการในการนิเทศการศึกษาของบุคลากรในองค์กร

2. กำหนดทางเลือกให้ครอบคลุมภารกิจ

3. กำหนดโครงการหรือวางแผนการนิเทศการศึกษาให้เป็นระบบ

4. นิเทศการศึกษาตามแผนที่กำหนดไว้

5. เปิดโอกาสให้ทุกคนมีส่วนร่วมในการเสนอทางเลือก

ประเด็นปัญหา

3. ในองค์กรยังมีการเก็บและการตรวจสอบข้อมูลของการศึกษาสภาพปัจจุบัน ปัญหาและความต้องการ ที่ไม่เป็นระบบและลำสมัย

สาเหตุของปัญหา

1. ขาดกระบวนการเก็บรวบรวมข้อมูลที่เป็นระบบ

2. การจัดเก็บและทำข้อมูลไม่ต่อเนื่องและเป็นปัจจุบัน

3. บุคลากรขาดความรู้และทักษะในการเก็บรวบรวมข้อมูลกับเทคโนโลยีที่ทันสมัย

แนวทางแก้ปัญหา

1. อบรมสัมมนาเพื่อเพิ่มทักษะในการใช้เทคโนโลยีในการจัดเก็บข้อมูล

2. แต่งตั้งคณะกรรมการรับผิดชอบจัดเก็บข้อมูล

3. วางแผนกระบวนการจัดเก็บรวบรวมข้อมูลที่เป็นระบบและง่ายต่อการค้นหา

4. จัดทำข้อมูลสารสนเทศให้ทันสมัย

การวางแผนการนิเทศการศึกษา

ประเด็นปัญหา

1. การประสานงานกับบุคลากรและหน่วยงานที่เกี่ยวข้องด้านการวางแผนนิเทศการศึกษา

สาเหตุของปัญหา

1. การวางแผนเกิดจากผู้นิเทศฝ่ายเดียวขาดการติดต่อประสานงานต่อบุคลากรและหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง

2. การสื่อสารของบุคลากรที่เกี่ยวข้องขาดความต่อเนื่องและไม่ชัดเจน

3. ความล่าช้าในการประสานงาน

แนวทางในการพัฒนา

1. ควรแต่งตั้งคณะทำงานเพื่อประสานงานกับบุคลากรและหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง

2. จัดอบรมสัมมนาฝึกทักษะในการวางแผนการนิเทศการศึกษา

3. สร้างเครือข่ายในการประสานงาน

ประเด็นปัญหา

2. บุคลากรในองค์กรไม่มีส่วนร่วมในการวางแผนดำเนินการนิเทศการศึกษา

สาเหตุของปัญหา

1. บุคลากรในองค์กรขาดความเข้าใจไม่เห็นความสำคัญของการวางแผนการนิเทศการศึกษา

2. เวลาที่ใช้ในการวางแผนมีจำกัด

3. ผู้นิเทศวางแผนการนิเทศเพียงฝ่ายเดียว

แนวทางการพัฒนา

1. จัดประชุมสัมมนาให้กับบุคลากรในองค์กรให้มีความรู้ความเข้าใจและเห็น

ความสำคัญของการวางแผนการนิเทศ

2. ควรแต่งตั้งคณะทำงานจากบุคลากรในองค์กรให้มีส่วนร่วมในการวางแผนการศึกษา

3. ลดภารกิจงานอื่นที่ไม่เกี่ยวข้องกับการศึกษา

ประเด็นปัญหา

3. การนิเทศการกำหนดนโยบายและวัตถุประสงค์ของการนิเทศการศึกษาจากปัญหาและความต้องการที่เกิดขึ้นภายในองค์กร

สาเหตุของปัญหา

1. การวางแผนการนิเทศไม่สอดคล้องกับสภาพปัจจุบันปัญหาและความต้องการ

2. การวางแผนการนิเทศไม่เป็นไปตามนโยบายและวัตถุประสงค์ที่กำหนดไว้

3. ขาดงบประมาณและวัสดุอุปกรณ์ไม่เพียงพอการวางแผนจึงไม่สามารถดำเนินการได้
ครอบคลุมสภาพปัจจุบันปัญหาและความต้องการ

แนวทางในการพัฒนา

1. จัดทำเอกสารประกอบการจัดทำแผนเพื่อให้บุคลากรใช้เป็นแนวทางในการปฏิบัติงาน

2. ควรจัดให้มีการวางแผนการปฏิบัติงานนิเทศไว้ล่วงหน้า

3. ควรจัดสรรงบประมาณเพื่อการนิเทศการศึกษาไว้โดยเฉพาะเพื่อให้เป็นไปตามนโยบายและวัตถุประสงค์ที่กำหนดไว้

การสร้างสื่อและเครื่องมือ

ประเด็นปัญหา

1. การกระตุ้นให้บุคลากรสร้างสื่อและเครื่องมือเพื่อใช้ในการนิเทศการศึกษา

สาเหตุของปัญหา

1. ผู้นิเทศส่วนใหญ่จะใช้วิธีการสัมภาษณ์พูดคุยกับผู้รับการนิเทศแทนการใช้สื่อและเครื่องมือ

2. ผู้นิเทศไม่เห็นความสำคัญของการใช้สื่อและเครื่องมือการนิเทศการศึกษา

3. ไม่มีมาตรการกำกับในการสร้างสื่อและเครื่องมือในการนิเทศ

4. ความรู้ความเข้าใจในการสร้างสื่อและเครื่องมือเพื่อใช้ในการนิเทศไม่ชัดเจน

แนวทางการพัฒนา

1. ผู้นิเทศควรใช้สื่อและเครื่องมือ ในการนิเทศการศึกษา เพื่อเป็นข้อมูลในการปรับปรุงพัฒนาการนิเทศครั้งต่อไป

2. กระตุ้นให้ผู้นิเทศเห็นความสำคัญของการใช้สื่อและเครื่องมือในการนิเทศการศึกษา

3. จัดการฝึกอบรมปฏิบัติการผลิตสื่อและเครื่องมือ ในการนิเทศการศึกษา พร้อมทั้งจัดสรรงบประมาณสนับสนุนให้เพียงพอ

4. หาเครือข่ายในการสร้างสื่อและเครื่องมือ

5. กำหนดมาตรการกำกับดูแลในการสร้างสื่อและเครื่องมือ

ประเด็นปัญหา

2. ประสิทธิภาพของสื่อและเครื่องมือในการนิเทศการศึกษายังไม่ดีพอ

สาเหตุของปัญหา

1. สื่อและเครื่องมือในการนิเทศมีไม่ครอบคลุมเนื้อหาและไม่หลากหลาย

2. สื่อและเครื่องมือการนิเทศขาดการหาความเชื่อมั่นและเที่ยงตรง

3. การจัดเก็บสื่อและเครื่องมือยังไม่เป็นระบบและขาดการดูแลบำรุงรักษาที่ดี

4. ผู้นิเทศไม่สามารถจัดหาสื่อและเครื่องมือหรือเทคโนโลยีทางการศึกษาที่ทันสมัยมาใช้
ในการนิเทศการศึกษา

แนวทางการพัฒนา

1. พัฒนาสื่อและเครื่องมือให้มีประสิทธิภาพโดยมีการพัฒนาอย่างต่อเนื่อง
2. ควรจัดเก็บสื่อและเครื่องมือ ให้เป็นระบบโดยมีสถานที่จัดเก็บ และมอบหมายให้มี
ผู้รับผิดชอบ

3. ควรสนับสนุนงบประมาณในการผลิตสื่อและเครื่องมือประเภทโสตทัศนูปกรณ์ให้กับ
งานนิเทศการศึกษา

ประเด็นปัญหา

3. การนำสื่อและเครื่องมือไปใช้ในการนิเทศไม่มีการทดลองก่อนนำไปใช้จริงเพื่อหาข้อบกพร่อง

สาเหตุของปัญหา

1. ผู้นิเทศไม่เห็นความสำคัญของการหาประสิทธิภาพของสื่อและเครื่องมือ
2. ไม่มีการสรุปผลการนิเทศอย่างเป็นรูปแบบ

แนวทางการพัฒนา

1. สร้างความตระหนักให้กับผู้นิเทศเพื่อให้เห็นความสำคัญของการหาประสิทธิภาพของ
สื่อและเครื่องมือ

2. นำสื่อและเครื่องมือไปทดลองใช้ก่อนนำมาใช้จริง
3. เลือกลงใช้สื่อและเครื่องมือที่ผ่านการหาประสิทธิภาพจากแหล่งอื่น
4. นำผลการใช้สื่อและเครื่องมือต่าง ๆ มาวิเคราะห์ และปรับปรุงเพื่อพัฒนาเครื่องมือ

ในการนิเทศครั้งต่อไป

การปฏิบัติการนิเทศการศึกษา

ประเด็นปัญหา

1. ผู้รับการนิเทศไม่มีความกระตือรือร้นในการที่จะพัฒนาตนเองหลังจากที่ได้รับนิเทศ

สาเหตุของปัญหา

1. ผู้รับการนิเทศขาดความเชื่อถือและศรัทธาในผู้นิเทศ
2. ผู้นิเทศไม่มีเทคนิคหรือวิธีการสร้างขวัญและกำลังใจให้แก่ผู้รับการนิเทศ
3. การปฏิบัติการนิเทศมีลักษณะเป็นการตรวจสอบเพื่อจับผิด
4. ไม่มีมาตรการกำกับผู้รับการนิเทศ

แนวทางการพัฒนา

1. ผู้นิเทศควรมีมนุษยสัมพันธ์ที่ดีมีความรับผิดชอบเพื่อให้เกิดความศรัทธาเชื่อถือของผู้รับการนิเทศ
2. ควรจัดให้มีการอบรมสัมมนาให้ผู้นิเทศมีความรู้และเกิดทักษะตลอดจนสามารถใช้เทคนิคในการนิเทศได้อย่างมีประสิทธิภาพ
3. ต้องมีมาตรการกำกับกับการนิเทศที่ชัดเจน

ประเด็นปัญหา

2. ไม่มีการนำข้อมูลที่ได้มาวิเคราะห์เพื่อสรุปผลการปฏิบัติการนิเทศ

สาเหตุของปัญหา

1. ไม่เห็นความสำคัญของการจัดทำข้อมูลการนิเทศมาวิเคราะห์และวางแผน
2. ขาดการติดตามกำกับจากผู้บริหารระดับสูง
3. การปฏิบัติการนิเทศไม่เป็นไปตามกระบวนการขาดความต่อเนื่องไม่เป็นระบบ
4. เมื่อไปปฏิบัติการนิเทศแล้วไม่นำผลที่ได้มาสรุปผลและวิเคราะห์ข้อมูล

แนวทางการพัฒนา

1. สร้างความตระหนักให้กับบุคลากรเห็นความสำคัญของการวิเคราะห์และวางแผนการนิเทศ
2. ควรมีการปฏิบัติการนิเทศที่เป็นไปตามแผนอย่างต่อเนื่องและเป็นระบบ
3. ผู้นิเทศควรนำข้อมูลที่ได้มาสรุปผลและวิเคราะห์หาข้อบกพร่องจะได้นำข้อมูลที่ได้ไปพัฒนาปรับปรุงต่อไป
4. หน่วยงานระดับสูงควรกำหนดแผนการติดตามกำกับให้แน่ชัดและปฏิบัติตามแผนอย่างจริงจัง

ประเด็นปัญหา

3. ผู้ปฏิบัติการนิเทศไม่นำเอานวัตกรรมเทคนิคและวิธีการใหม่ๆมาใช้ในการนิเทศ

สาเหตุของปัญหา

1. ผู้นิเทศไม่เห็นความสำคัญของการนำนวัตกรรมใหม่ๆ มาใช้ในการนิเทศ
2. ผู้นิเทศละเลยการสร้างขวัญกำลังใจให้กับผู้รับการนิเทศ
3. ผู้นิเทศมักใช้วิธีการนิเทศแบบตรวจสอบเพื่อจับผิดมากกว่าการให้กำลังใจ

แนวทางการพัฒนา

1. พัฒนาความรู้ในการสร้างนวัตกรรมเทคนิควิธีการใหม่ๆ ในการนิเทศอย่างต่อเนื่อง
2. ผู้นิเทศควรรหาวิธีหรือเทคนิคใหม่ที่เป็นการสร้างขวัญและกำลังใจแก่ผู้รับการนิเทศ

3. ผู้นิเทศควรวิธีการนิเทศแบบให้ผู้รับการนิเทศมีส่วนร่วม
4. จัดหาแหล่งเก็บนวัตกรรมเทคนิคและวิธีการใหม่ ๆ
5. ศึกษาดูงานจากแหล่งศูนย์นวัตกรรม ใหม่ ๆ

การประเมินผลและรายงานผล

ประเด็นปัญหา

1. ปัญหาเครื่องมือที่ใช้ในการประเมินผลการนิเทศไม่ได้มาตรฐาน

สาเหตุของปัญหา

1. ขาดการหาประสิทธิภาพของเครื่องมือ
2. ผู้นิเทศขาดทักษะในการสร้างเครื่องมือวัดผลและประเมินผล
3. ขาดงบประมาณในการสนับสนุนการสร้างเครื่องมือในการนิเทศ
4. สื่อและเครื่องมือในการใช้ประเมินผลยังไม่หลากหลาย

แนวทางการพัฒนา

1. จัดอบรมปฏิบัติการให้ความรู้และฝึกทักษะการสร้างเครื่องมือประเมินผลการนิเทศ
2. ตั้งงบประมาณการผลิตเครื่องมือการประเมินผลการนิเทศ
3. การตั้งทีมงานการจัดเก็บเครื่องมือในการประเมินให้เป็นระบบ

ประเด็นปัญหา

2. การจัดเก็บข้อมูลการประเมินการนิเทศไม่เป็นระบบ

สาเหตุของปัญหา

1. ข้อมูลแยกส่วนไม่เป็นระบบ
2. ข้อมูลในการนิเทศยังไม่เป็นปัจจุบัน
3. การจัดเก็บเครื่องมือประเมินผลยังไม่เป็นระบบ

แนวทางการพัฒนา

1. นำข้อมูลที่ได้มาจัดให้เป็นระบบและวิเคราะห์สรุปผล
2. จัดทำข้อมูลประเมินผลการนิเทศให้เป็นปัจจุบัน
3. จัดตั้งทีมงานจัดเก็บเครื่องมือในการประเมินผลให้เป็นระบบ

ประเด็นปัญหา

3. บุคลากรในองค์กรไม่มีส่วนร่วมในการประเมินผลการนิเทศ

สาเหตุของปัญหา

1. การประเมินการนิเทศส่วนใหญ่ผู้นิเทศจะไม่นำผลการนิเทศมาประชุมปรึกษาหารือเพื่อหาแนวทางแก้ไขปัญหาและปรับปรุงงานกับบุคลากรในองค์กร

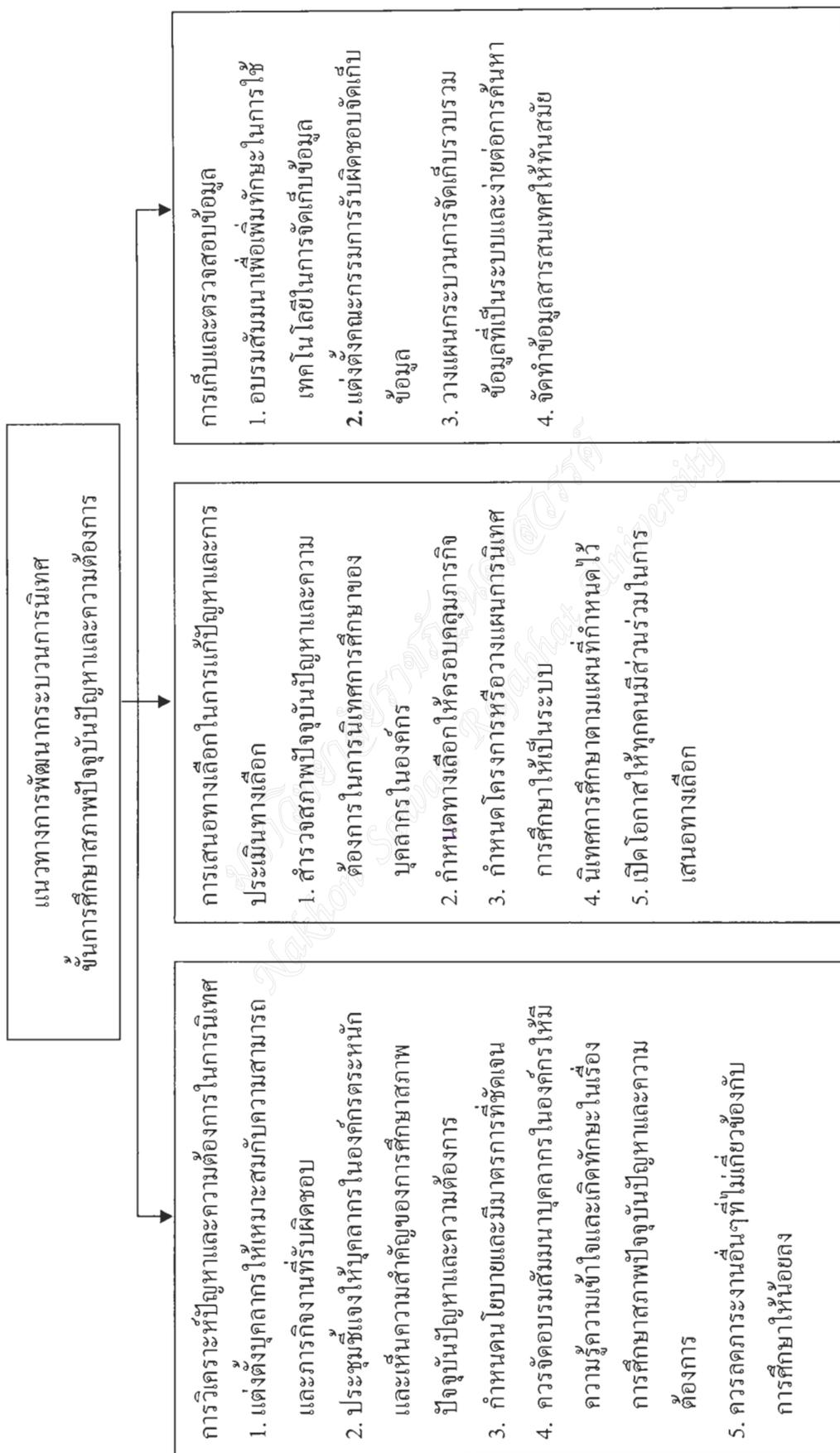
2. ผู้นิเทศมีภาระงานอื่นรับผิดชอบมากเกินไป
3. ผู้รับการนิเทศเข้าใจว่าการประเมินการปฏิบัติงานเป็นการจับผิด
4. บุคลากรบางส่วนไม่เห็นความสำคัญในการประเมินการนิเทศ

แนวทางการพัฒนา

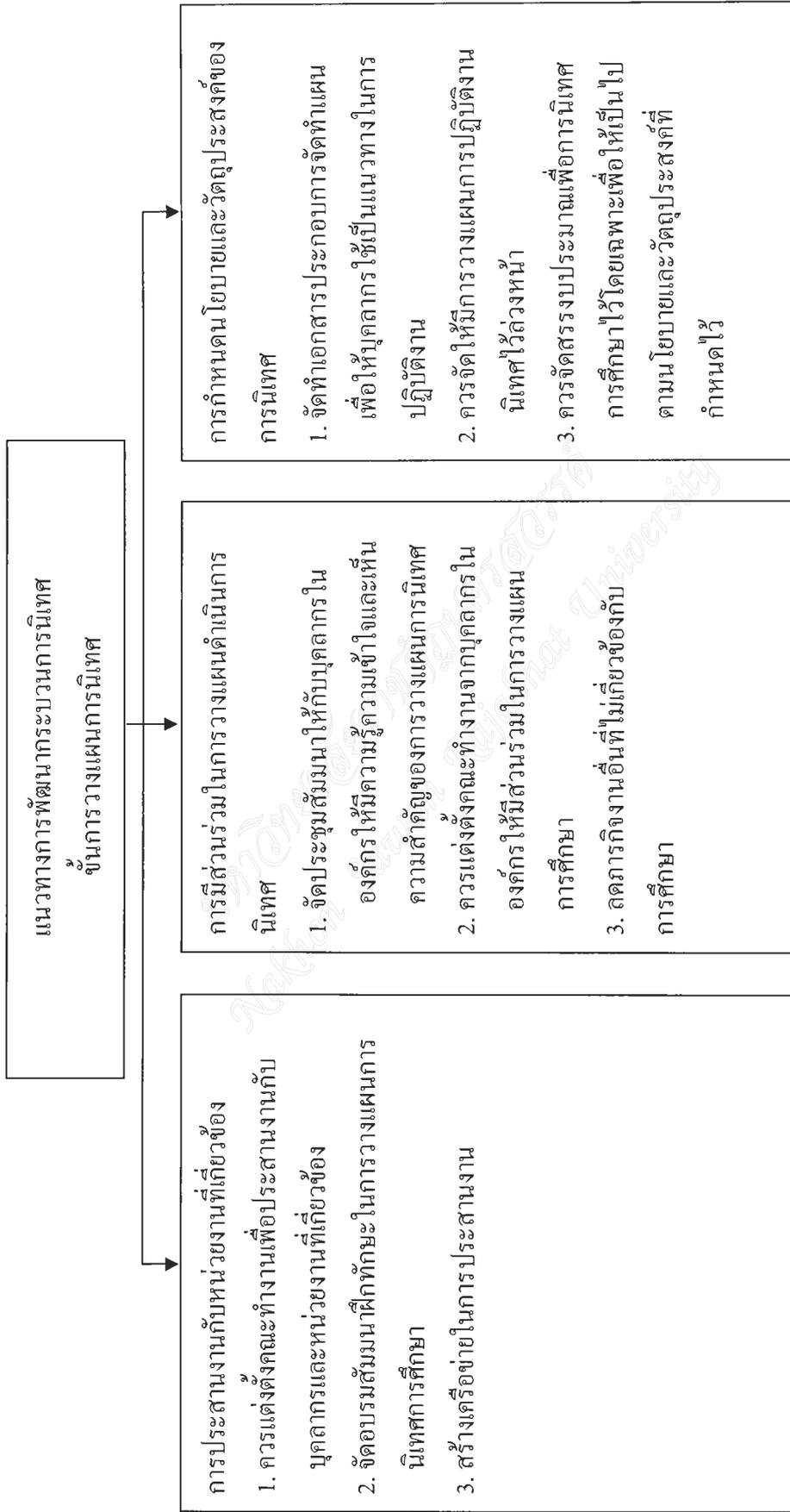
1. สร้างความตระหนักให้บุคลากรเห็นความสำคัญในการประเมินผลการนิเทศ
2. ควรนำข้อมูลจากการประเมินผลการนิเทศมาวิเคราะห์เพื่อพิจารณาปรับปรุงงานให้มี

ประสิทธิภาพ

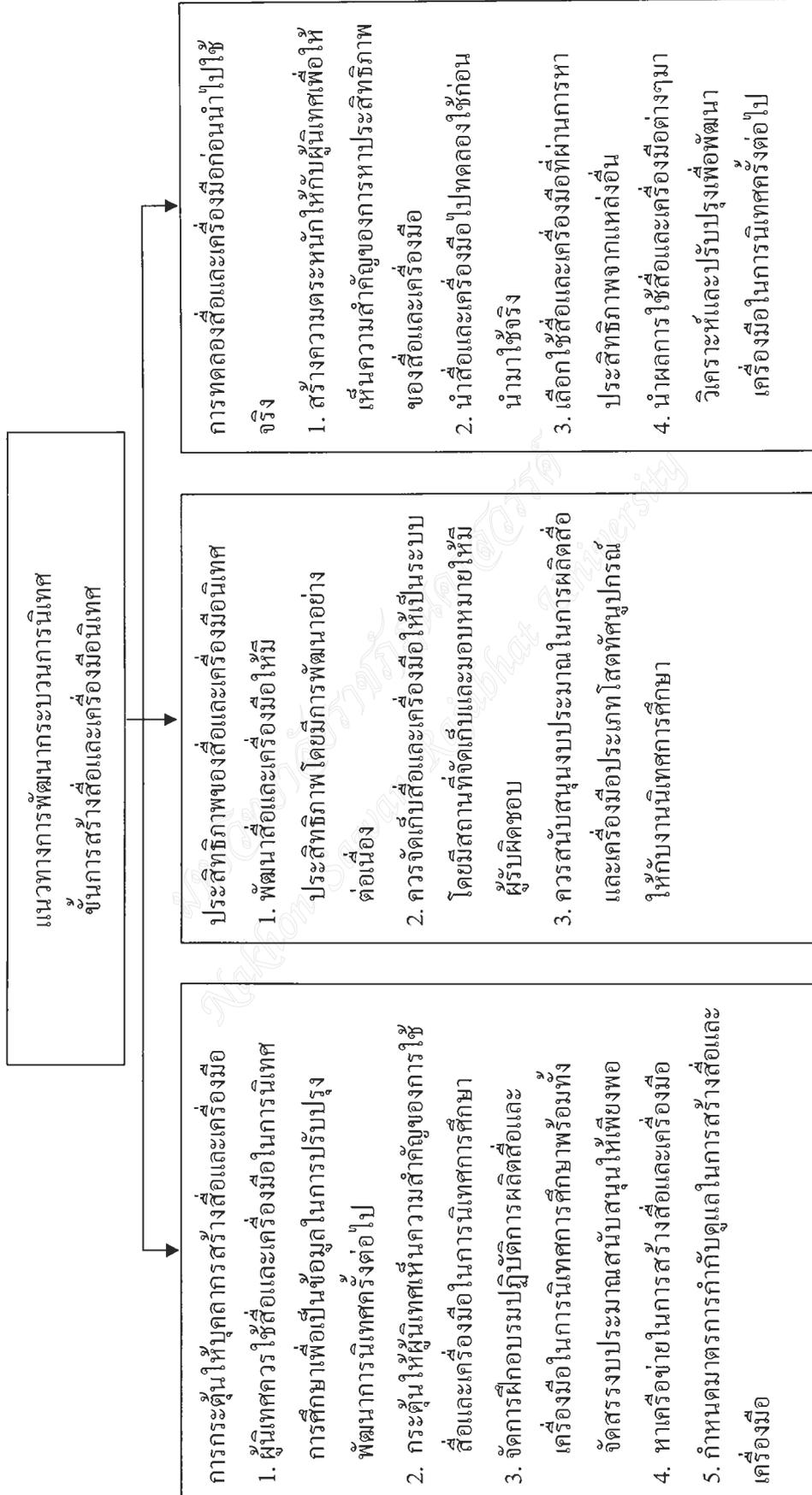
3. มีมาตรการกำกับภาระกิจของบุคลากร
4. แต่งตั้งบุคลากรให้เหมาะสมกับความรู้ความสามารถ
5. ควรให้บุคลากรทุกคนมีส่วนร่วมในการกำหนดรูปแบบวิธีการและเกณฑ์การประเมินผลเพื่อทุกคนจะได้เข้าใจนำไปปรับปรุงพัฒนาตนเองต่อไป
6. ควรประชุมชี้แจงให้บุคคลในองค์กรเข้าใจถึงวัตถุประสงค์ของการประเมินผลการนิเทศ

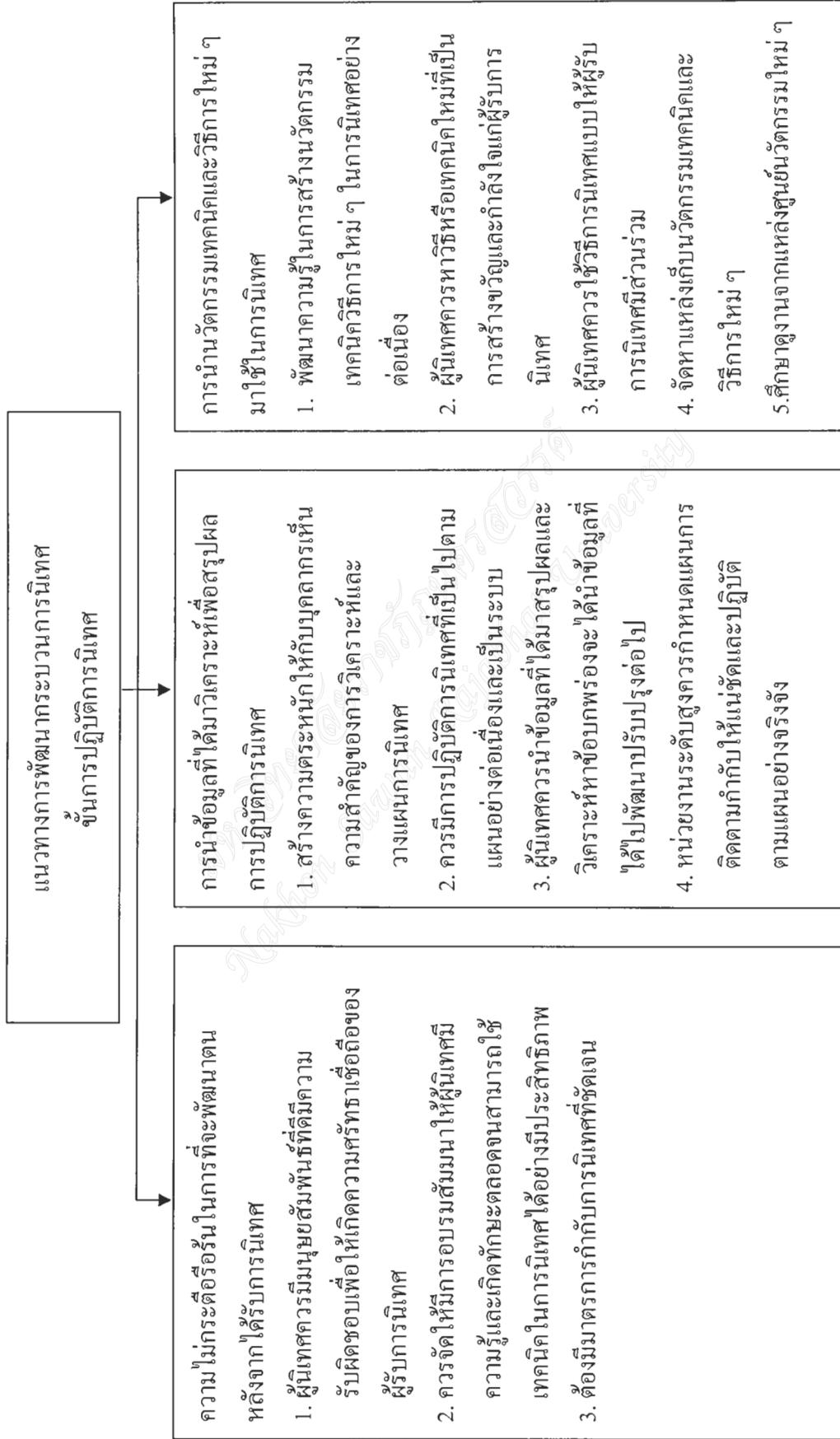
ภาพที่ 4.1 แนวทางการพัฒนาระบบการนิเทศ ชั้นการศึกษาสภาพปัจจุบันปัญหาและความต้องการ

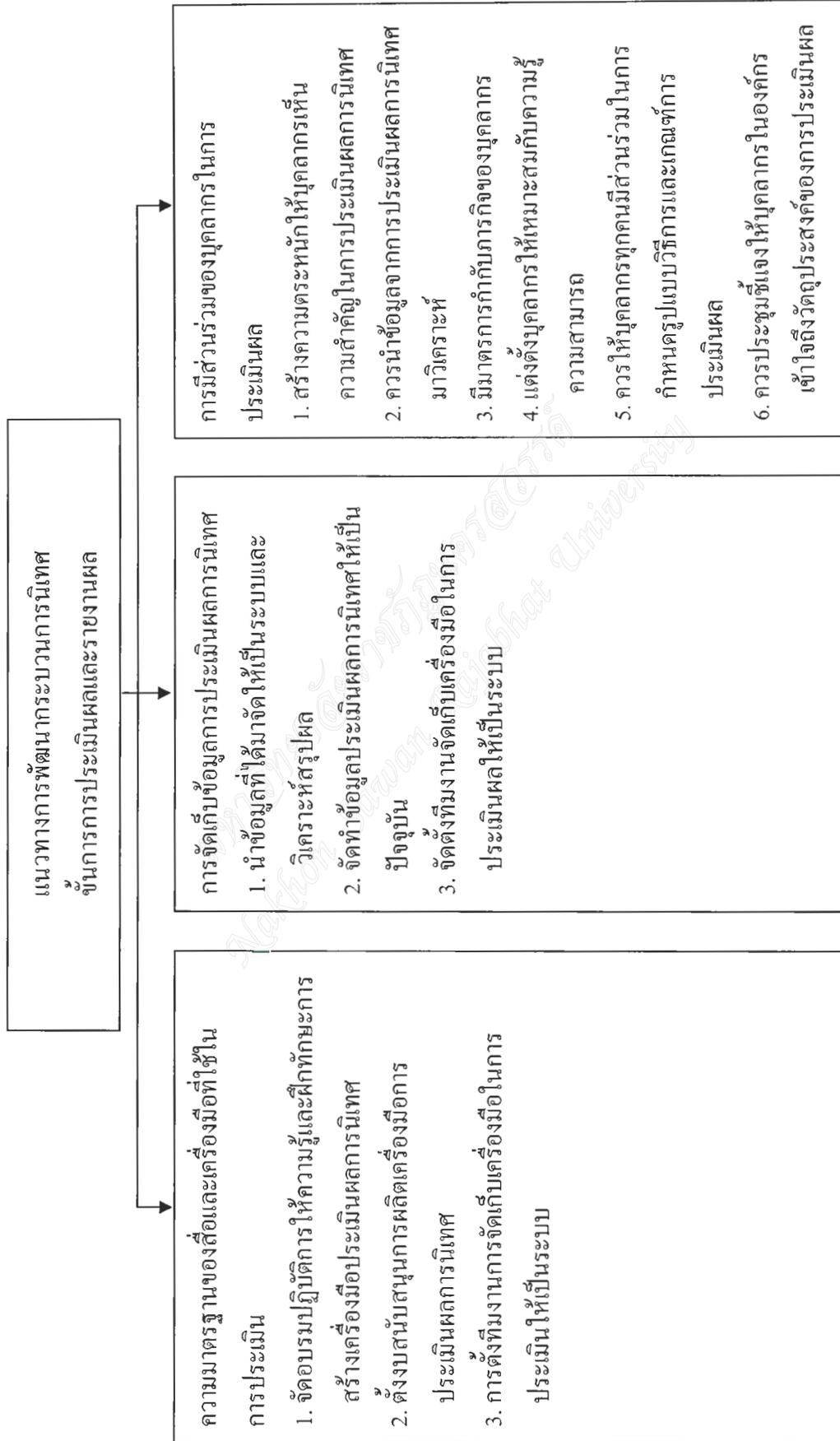
ภาพที่ 4.2 แนวทางการพัฒนากระบวนการนิเทศ ชั้นการวางแผนการนิเทศ

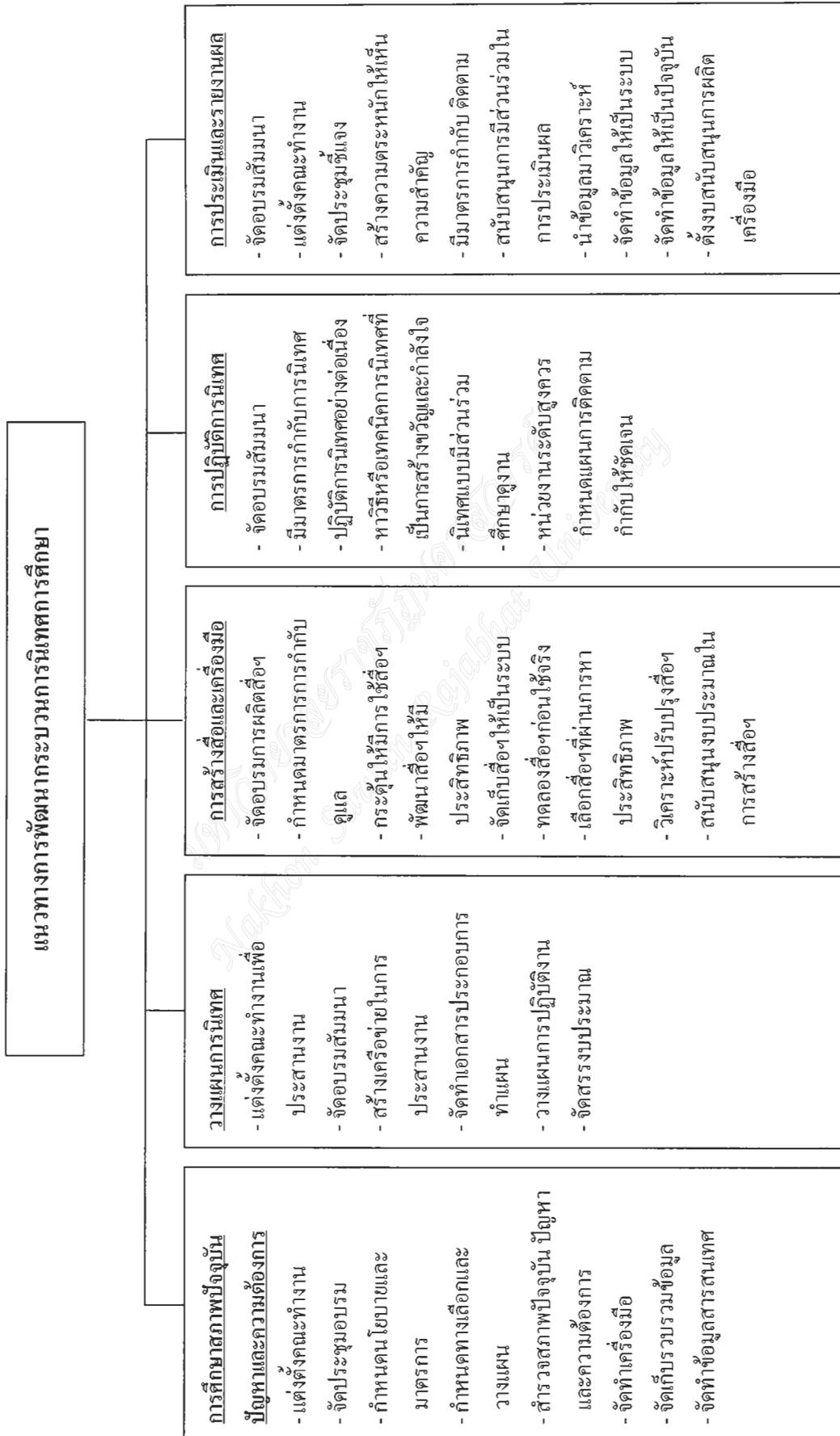
ภาพที่ 4.3 แนวทางการพัฒนากระบวนการนิเทศ ชั้นการสร้างสื่อและเครื่องมือนิเทศ

ภาพที่ 4.4 แนวทางการพัฒนากระบวนการนิเทศ ชั้นการปฏิบัติการนิเทศ

ภาพที่ 4.5 แนวทางการพัฒนากระบวนการนิเทศ ชั้นการการประเมินผลและรายงานผล

ภาพที่ 4.6 แนวทางการพัฒนากระบวนการนิเทศ